

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 901/2016-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 14. decembra 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpeného advokátom Mgr. Lukášom Szabóom, Advokátska kancelária, Košická 56, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Sžo 98/2015 z 22. marca 2016 a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4 Sp 25/2013 zo 4. marca 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. júna 2016 doručená sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Sžo 98/2015

z 22. marca 2016 a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 4 Sp 25/2013 zo 4. marca 2015. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 27. júna 2016.

Zo sťažnosti vyplýva, že 14. mája 2012 o 21.37 h sťažovateľ formou e-mailu s prílohou podal Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej mu nesprávnym úradným postupom (prieťahmi v konaní pred všeobecným súdom), a to na základe zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o zodpovednosti za škodu“). Túto žiadosť – podpísanú prílohu e-mailu 17. mája 2012 doručil ministerstvu aj v listinnej podobe.

Ministerstvo 12. novembra 2012 oznámilo sťažovateľovi, že jeho žiadosť nie je dôvodná, pričom nenamietalo premlčanie nároku, ale ani oneskorené podanie žiadosti a obmedzilo sa na všeobecné námietky týkajúce sa nepreukázania nároku a výšky škody.

Dňa 13. novembra 2012 sťažovateľ podal na Okresnom súde Bratislava I žalobu o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 456/1995. O žalobe sťažovateľa Okresný súd Bratislava I konal pod sp. zn. 6 C 138/2012.

Následne 14. novembra 2012 podal sťažovateľ Centru právnej pomoci (ďalej len „centrum“) žiadosť o poskytnutie právnej pomoci v konaní vedenom Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. 6 C 138/2012.

Rozhodnutím centra sp. zn. 160/2013 (1N 3953/12), Ev. č. 6120/2013 zo 14. februára 2013 nebol sťažovateľovi priznaný nárok na poskytovanie právnej pomoci v konaní vedenom Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. 6 C 138/2012.

Rozhodnutie centra sťažovateľ napadol žalobou na krajskom súde.

Rozsudkom krajského súdu sp. zn. 4 Sp 25/2013 zo 4. marca 2015 bolo rozhodnutie centra potvrdené ako vecne správne.

Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ odvolanie, ktoré odôvodnil predovšetkým tým, že postupom prvostupňového súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 5 Sžo 98/2015 z 22. marca 2016 bol rozsudok krajského súdu potvrdený.

Krajský súd nepriznal sťažovateľovi nárok na poskytnutie právnej pomoci z dôvodu nesplnenia kumulatívnej podmienky podľa § 6 ods. 1 písm. b) zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o poskytovaní právnej pomoci“), teda pre nesplnenie podmienky vylúčenia zrejmej bezúspešnosti sporu. Podľa krajského súdu sťažovateľ v žalobe uviedol, že 14. mája 2012 doručil ministerstvu návrh na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Konanie vedené Okresným súdom Bratislava III pod sp. zn. 8 C 456/1995, v ktorom dochádzalo k prietahom, sa právoplatne ukončilo 14. mája 2009. Podľa konštatovania krajského súdu sa v spise nachádza návrh na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody doručené ministerstvu 17. mája 2012 tak, ako to preukazuje dátumová pečiatka na dokumente, ale aj oznámenie ministerstva k žiadosti z 12. novembra 2012. Podľa presvedčenia krajského súdu námietka, že nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu, nie je dôvodná. Krajský súd pritom vychádza z nesprávneho pochopenia slovného spojenia „*zrejma bezúspešnosť*“, ktoré znamená, že už na základe zbežného posúdenia sporu možno dospieť k záveru, že žiadateľ bude v spore bezúspešný. Slovné spojenie „vylúčenie zrejmej bezúspešnosti sporu“ logicky znamená, že možno predpokladať úspech v predmetnom spore. Vzhľadom na uvedené pokiaľ centrum vo svojom rozhodnutí konštatovalo, že nebola vylúčená zrejma bezúspešnosť sporu, znamenalo to, že spor posúdil ako taký, v ktorom sťažovateľ pravdepodobne nedosiahne úspech. K námietke nesprávneho právneho posúdenia krajský súd uviedol, že je nedôvodná. Konanie vedené Okresným súdom Bratislava III pod sp. zn.

8 C 456/1995 bolo skončené právoplatne 14. mája 2009, pričom žaloba podaná na Okresnom súde Bratislava I o náhradu škody bola datovaná 13. novembra 2012. Dňa 14. mája 2012 o 21.37 h sťažovateľ e-mailom odoslal na adresu tlacove@justice.sk žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Dňa 17. mája 2012 osobne doručil na ministerstvo písomnú žiadosť o predbežné prerokovanie návrhu. Ministerstvo listom z 12. novembra 2012 sťažovateľovi oznámilo, že jeho žiadosť nie je dôvodná. Žaloba podaná na Okresnom súde Bratislava I je datovaná 13. novembrom 2012, teda po doručení negatívneho stanoviska ministerstva. Keďže rozsudok v konaní vedenom Okresným súdom Bratislava III pod sp. zn. 8 C 456/1995 sa stal právoplatným 14. mája 2009, trojročná premlčacia lehota začala plynúť 15. mája 2009 a skončila 15. mája 2012. Sťažovateľ podal žalobu na Okresnom súde Bratislava I až 13. novembra 2012, teda po uplynutí trojročnej lehoty. Trojročná premlčacia lehota podľa § 19 ods. 3 zákona o zodpovednosti za škodu neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15. Beh premlčacej lehoty by bol v prípade sťažovateľa prerušený len vtedy, ak by podal žiadosť o predbežné prerokovanie včas (v priebehu tejto trojročnej premlčacej lehoty). To sa však nestalo, pretože sťažovateľ doručil žiadosť ministerstvu až 17. mája 2012. Pod tento pojem nie je možné subsumovať zaslanie žiadosti e-mailom, pretože ide o elektronickú podobu, na ktorej absentuje podpis žiadateľa. Zákon o zodpovednosti za škodu nikde neuvádza možnosť podať žiadosť elektronickou formou a následne ju doplniť do troch dní tak, ako v prípade ustanovenia § 42 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

Podľa názoru najvyššieho súdu dôležitá je skutočnosť, že v administratívnom spise sa nenachádza e-mailová správa zo 14. mája 2012 s názvom „*Návrh na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody*“ adresovaná na tlacove@justice.sk. Túto e-mailovú správu sťažovateľ predložil až v konaní vedenom krajským súdom. Centru v rámci správneho konania predložil len písomnú žiadosť – návrh na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, osobne podanú ministerstvu 17. mája 2012, teda po uplynutí trojročnej premlčacej lehoty. Zásadným právnym problémom je preto posúdenie, či nárok sťažovateľa na náhradu škody a nemajetkovej ujmy je premlčaný, lebo to má vplyv na posúdenie kritéria zrejmej bezúspešnosti tohto sporu, a teda nesplnenia podmienky na bezplatnú právnu pomoc. Podľa § 16 ods. 1 zákona o zodpovednosti za škodu zo žiadosti

o predbežné prerokovanie nároku musí byť zrejmé, kto náhradu škody žiada, ktorej veci sa týka, titul, z ktorého sa žiadateľ nároku domáha, akým spôsobom škoda vznikla a čoho sa poškodený domáha. Podľa najvyššieho súdu treba prisvedčiť sťažovateľovi, že na splnenie písomnej formy žiadosti o predbežné prerokovanie nároku je potrebné aplikovať ustanovenie § 40 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka. Mylne preto krajský súd uviedol, že takúto žiadosť nemožno podať elektronicky z dôvodu, že zákon o zodpovednosti za škodu takéto podanie nepripúšťa. Podľa § 40 ods. 4 Občianskeho zákonníka písomná forma je zachovaná, ak je právny úkon urobený telegraficky, ďalekopisom alebo elektronickými prostriedkami, ktoré umožňujú zachytenie obsahu právneho úkonu a určenie osoby, ktorá právny úkon urobila, pričom písomná forma je zachovaná vždy, ak právny úkon urobený elektronickými prostriedkami je podpísaný zaručeným elektronickým podpisom alebo zaručenou elektronickou pečaťou.

Najvyšší súd dospel k právnemu názoru, podľa ktorého e-mailová správa od sťažovateľa bez zaručeného elektronického podpisu odoslaná 14. mája 2012 o 21.37 h na adresu tlacove@justice.sk s predmetom návrh na predbežné prerokovanie nároku predložená krajskému súdu nespĺňa atribúty právneho úkonu podľa § 40 ods. 4 Občianskeho zákonníka. Dôkazné bremeno nesie sťažovateľ. Z e-mailovej správy je síce zrejmé, kto ju podáva, avšak nie je zrejmé, ktorej veci sa týka, titul, z ktorého sa nároku na náhradu škody domáha, akým spôsobom škoda vznikla a čoho sa sťažovateľ domáha. Sťažovateľ taktiež e-mailovú správu nedoručil príslušnému ministerstvu, ale na adresu tlacove@justice.sk, preto nepreukázal, že skutočne doručil k e-mailu aj prílohu – návrh na predbežné prerokovanie nároku. Povinnosťou sťažovateľa bolo už v konaní pred správny orgánom – centrom predkladať dôkazy. Nie je zrejmé, z akého dôvodu sťažovateľ predložil centru len žiadosť o predbežné prerokovanie doručенú ministerstvu 17. mája 2012 a e-mail zo 14. mája 2012 predložil až v konaní vedenom krajským súdom. Z odpovede ministerstva je zrejmé, že ministerstvo reaguje len na žiadosť doručенú osobne 17. mája 2012, pričom e-mail zo 14. mája 2012 ani len nespomína. Za nesprávnu treba považovať námietku sťažovateľa, podľa ktorej na vec možno aplikovať ustanovenie § 42 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku o trojdňovej lehote, v ktorej možno elektronické podanie bez zaručeného elektronického podpisu doplniť predložením originálu. Zákon o zodpovednosti za škodu je

hmotnoprávny predpis, preto analógia s procesným predpisom, akým je Občiansky súdny poriadok, nie je možná. Rovnako nie je možné aplikovať ani Správny poriadok.

Z uvedených dôvodov dospel najvyšší súd k právnemu názoru, že v danom prípade ide o zrejmu bezúspešnosť sporu, v ktorom sťažovateľ žiada o poskytnutie bezplatnej právnej pomoci, pretože písomná žiadosť o predbežné prerokovanie bola podaná až 17. mája 2012, t. j. v čase, keď už bol nárok na náhradu škody premlčaný.

Sťažovateľ je zhodne s krajským súdom toho názoru, že slovné spojenie „zrejma bezúspešnosť sporu“ znamená, že už na základe zbežného posúdenia sporu možno dospieť k záveru, že žiadateľ bude v spore, v ktorom požiadal o poskytnutie právnej pomoci, neúspešný. Na rozdiel od krajského súdu je však sťažovateľ toho názoru, že slovné spojenie „vylúčenie zrejmej bezúspešnosti“ neznamená, že v spore možno predpokladať len úspech, ale že toto slovné spojenie znamená, že účastník konania môže byť alebo úspešný, alebo neúspešný, pričom úspech či neúspech nie je možné vopred predpokladať, na rozdiel od sporu zrejme bezúspešného, ktorý je neúspešný na prvý pohľad. Pri správne sformulovanom predpoklade aj negáciou tohto predpokladu sa dá dospieť k rovnakému záveru, t. j. že aj nevylúčenie zrejmej bezúspešnosti (rovnako ako jej vylúčenie) znamená, že účastník konania môže byť v spore alebo úspešný, alebo neúspešný. Sťažovateľ je preto toho názoru, že krajský súd pri jeho logickej úvahe vychádzal z nesprávne formulovaného predpokladu, ktorý ho následne priviedol k nesprávne logickému a nesprávne právnemu názoru. Nesprávne sformulovanie predpokladu treba považovať za vadu konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie.

Vzhľadom na to, že krajský súd (ale ani najvyšší súd) sa s logickou a právne relevantnou úvahou sťažovateľa nevysporiadali, podľa názoru sťažovateľa mu tým odňali možnosť konať pred súdom (krajský súd namiesto vysporiadania sa s logickou úvahou sťažovateľa predložil vlastnú logickú úvahu, v ktorej však vychádzal z nesprávneho predpokladu).

Podľa sťažovateľa rozsudok krajského súdu vychádza aj z nesprávneho právneho posúdenia veci, ktoré je v priamom rozpore s právnym názorom vysloveným najvyšším

súdom v rozsudku sp. zn. 5 Sžo 55/2013 z 31. októbra 2013, ktorý znie takto: „*Pre nenaplnenie požiadavky podľa § 6 ods. 1 písm. b) zákona o bezplatnej právnej pomoci nestačí, že zrejmu bezúspešnosť sporu nemožno vylúčiť, ale je nevyhnutné, aby bezúspešnosť sporu žiadateľa bola tak jednoznačná, že je zrejma už na základe zbežného posúdenia veci. V opačnom prípade ide len o možnú bezúspešnosť sporu, ktorá sama osebe nevyklučuje žiadateľa z nároku na poskytnutie právnej pomoci podľa zákona o bezplatnej právnej pomoci. Treba mať na zreteli, že rozhodovanie o priznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci podľa zákona o bezplatnej právnej pomoci predstavuje obmedzenie práva na súdnu a inú právnu pomoc garantovaného ústavou, a preto je nanajvýš nevyhnutné brať do úvahy čl. 13 ústavy tak, aby do tohto práva bolo zasiahnuté skutočne len v nevyhnutnej miere a vždy v súlade so zákonom.*“

Sťažovateľ namieta, že najvyšší súd sa jeho už uvedenou úvahou v podstate nezaoberal, keďže sám (z neznámeho dôvodu) upriamil (bez logického a právneho rozboru už uvedenej argumentácie) svoju pozornosť výlučne na otázku premlčania nároku.

V tejto súvislosti podľa sťažovateľa vystupuje do popredia konštatovanie najvyššieho súdu, podľa ktorého dospel k právnomu záveru, že e-mailová správa od sťažovateľa bez zaručeného elektronického podpisu odoslaná 14. mája 2012 o 21.37 h na adresu tlacove@justice.sk s predmetom návrh na predbežné prerokovanie nároku, predložená v konaní pred krajským súdom nespĺňa atribúty právneho úkonu podľa § 40 ods. 4 Občianskeho zákonníka. K tomu je však potrebné dodať, že neoddeliteľnou súčasťou e-mailovej správy bola príloha, ktorá obsahovala text „*návrhu na predbežné prerokovanie nároku*“ v tej istej podobe, ako bol následne doručený 17. mája 2012 ministerstvu aj v listinnej podobe.

V podrobnostiach týkajúcich sa otázky premlčania nároku na náhradu škody a posúdenia zachovania písomnej formy žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody sťažovateľ odkazuje na odvolanie proti rozsudku krajského súdu, ako aj na rozsudok najvyššieho súdu vo veci vedenej pod sp. zn. 7 Sžo 81/2014.

Sťažovateľ žiada vydať tento nález:

„1. Základné práva [REDAKOVANÉ] (...) garantované ustanovením čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3, Ústavy Slovenskej republiky, a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení protokolov č. 3, 5 a 8, Rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 22.3.2016 vedeným pod č. k.: 5Sžo/98/2015 a Rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 04.03.2015 vedeným pod č.k.: 4Sp/25/2013 boli porušené.

2. Zrušuje Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 22.03.2016, vedený pod č.k.: 5Sžo/98/2015 a Rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 04.03.2015, vedený pod č.k.: 4Sp/25/2013 a vec vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky a Krajský súd v Bratislave sú spoločne a nerozdielne povinní uhradiť sťažovateľovi náhrady trov právneho zastúpenia vo výške celkom 303,16 EUR (v zmysle ustanovenia § 11 ods. 3 Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti č. 655/2004 Z. z., o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb; 2 úkony právnej služby: 1. prevzatie, príprava, prvá porada s klientom, 2. Ústavná sťažnosť, písomné podanie; á 143 EUR; paušál á 8,58 EUR.)“

II.

Z kópie e-mailového podania zo 14. mája 2012 odoslaného o 21.37 h z e-mailovej adresy [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] na e-mailovú adresu tlacove@justice.sk s predmetom: „Návrh na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody“ a s prílohou: „Návrh na predbežné prerokovanie nároku.docx“ vyplýva toto: „Vzhľadom na to, že na Vašej internetovej stránke nie je zverejnený žiadny mailový kontakt na podateľňu, využívam túto mne známu adresu a prosím Vás o doručenie tohto podania do podateľne ministerstva. V prílohe zasielam návrh na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Písomné vyhotovenie doručím do troch dní. Ďakujem. [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ].“

Z odvolania sťažovateľa zo 4. mája 2015 podaného proti rozsudku krajského súdu č. k. 4 Sp 25/2013-31 zo 4. marca 2015 vyplýva inter alia, že v zmysle ustanovenia § 40 ods. 4 prvej vety Občianskeho zákonníka je písomná forma zachovaná, ak je právny úkon urobený telegraficky, ďalekopisom alebo elektronickými prostriedkami, ktoré umožňujú

zachytenie obsahu právneho úkonu a určenie osoby, ktorá právny úkon urobila. Otázka zachovania písomnej formy podania urobeného elektronickými prostriedkami bez zaručeného elektronického podpisu je pertraktovaná vo viacerých rozhodnutiach viacerých senátov správneho kolégia najvyššieho súdu tak, že písomná forma je zachovaná vždy, ak právny úkon urobený elektronickými prostriedkami je podpísaný zaručeným elektronickým podpisom, pričom pod pojmom elektronický podpis je nevyhnutné okrem zákonnej definície zaradiť aj také formy elektronického podpisu, ktoré zákon nedefinuje. Ide napríklad o jednoduché uvedenie mena a priezviska odosielateľa na záver e-mailovej komunikácie alebo podpisový vzor, ktorý sa automaticky pripojí k odosielanej e-mailovej správe, alebo akékoľvek iné znaky alebo označenia, ktoré zmluvné alebo iné strany považujú za identifikačný kód, v súlade s ktorým sú schopné identifikovať odosielateľa. Predmetné druhy elektronických podpisov je nevyhnutné považovať za elektronický podpis v zmysle významu tohto pojmu. Podľa názoru sťažovateľa jeho žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, ktorú doručil ministerstvu elektronickými prostriedkami bez zaručeného elektronického podpisu 14. mája 2012, mala všetky náležitosti vyžadované zákonom na to, aby bola zachovaná písomná forma tohto právneho úkonu. Ním použitá forma umožnila zachytiť obsah jeho podania, ale aj určiť osobu odosielateľa, keďže je tam na viacerých miestach uvedené jeho meno a priezvisko. Tým bolo urobené zadost' zákonnej požiadavke na zachovanie písomnej formy jeho podania.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti

navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Na rozhodnutie o tej časti sťažnosti, ktorá pre namietané porušenie čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy, ako aj čl. 6 dohovoru smeruje proti postupu krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Sp 25/2013 a jeho rozsudku zo 4. marca 2015, nie je daná právomoc ústavného súdu.

Ako to vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, keď o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné sudy.

Proti rozsudku krajského súdu bolo prípustné odvolanie ako riadny opravný prostriedok, a preto právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľa podľa ústavy a dohovoru mal najvyšší súd v rámci odvolacieho konania. Tým je zároveň v tomto rozsahu vylúčená právomoc ústavného súdu. Treba k tomu dodať, že sťažovateľ využil právo podať proti rozsudku krajského súdu odvolanie.

Sťažnosť v prevyšujúcej časti (smerujúcej pre porušenie čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy, ako aj čl. 6 dohovoru proti postupu najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Sžo 98/2015 a jeho rozsudku z 22. marca 2016) treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne

z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (*mutatis mutandis* I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Sťažovateľ tvrdí, že elektronickým podaním zo 14. mája 2012, ktorého súčasťou (podľa jeho tvrdenia) bol aj návrh na predbežné prerokovanie nároku, treba jeho nárok na náhradu škody spôsobenej priet'ahmi v konaní považovať za včas uplatnený, keďže toto jeho elektronické podanie v spojení s prílohou malo všetky zákonné náležitosti podania vyplývajúce z ustanovenia § 40 ods. 4 Občianskeho zákonníka.

Najvyšší súd je toho názoru, že písomná žiadosť o predbežné prerokovanie bola podaná až 17. mája 2012, teda už po uplynutí zákonnej trojročnej premlčacej lehoty, z čoho vyplýva, že išlo o zrejme bezúspešný spor.

Podľa názoru ústavného súdu argumentácia najvyššieho súdu je dostatočná a presvedčivá. Nenesie známky arbitrárnosti či zjavnej neodôvodnenosti. Skutočnosť, že

sťažovateľ má na vec odlišný názor, nemôže sama osebe bez ďalšieho znamenať porušenie označených práv.

Z argumentácie najvyššieho súdu vyplýva, že zo skutkového hľadiska boli vážne pochybnosti o tom, či sťažovateľ naozaj 14. mája 2012 o 21.37 h zaslal ministerstvu e-mailové podanie s prílohou obsahujúcou jeho návrh na predbežné prerokovanie nároku. Bezpečne bolo preukázané totiž len to, že návrh na predbežné prerokovanie nároku obsahujúci všetky zákonné náležitosti podľa § 40 ods. 4 Občianskeho zákonníka bol ministerstvu v písomnej forme osobne doručený do podateľne 17. mája 2012, teda už po uplynutí zákonnej premlčacej lehoty. Tvrdené elektronické podanie sťažovateľa (vrátane prílohy, ktorá predstavovala samotný návrh) sa v spise ministerstva nenachádzalo a ministerstvo v korešpondencii so sťažovateľom poukazovalo na písomné podanie osobne doručené do podateľne 17. mája 2012. E-mailové podanie zo 14. mája 2012 sťažovateľ predložil až krajskému súdu v rámci konania o jeho žalobe o preskúmanie rozhodnutia centra.

Na základe uvedených skutočností najvyšší súd nepovažoval za preukázané, že by sťažovateľ nárok právne účinným spôsobom uplatnil 14. mája 2012. Zároveň poukázal na to, že dôkazné bremeno zaťažovalo v danej súvislosti sťažovateľa.

Z pohľadu ústavného súdu treba konštatovať, že sťažovateľ s uvedenou argumentáciou najvyššieho súdu polemizuje len tak, že trvá na tvrdení, že tak e-mailové podanie zo 14. mája 2012, ako aj samotný návrh na predbežné prerokovanie nároku elektronicky doručil ministerstvu. Nijako nereaguje na stanovisko, podľa ktorého on niesol dôkazné bremeno preukázať včasné elektronické doručenie návrhu, a ani netvrdí, že nejaký dôkaz o tom v konaní predložil. Za takýto dôkaz zrejme považuje e-mailové podanie zo 14. mája 2012, ktoré malo obsahovať aj samotný návrh na predbežné prerokovanie nároku, hoci zo spisu ministerstva doručenie e-mailového podania a jeho prílohy nevyplývalo.

Napokon ústavný súd zdôrazňuje, že výklad slovného spojenia „vylúčenie zrejmej bezúspešnosti“, ktorému sťažovateľ pripisuje prioritný význam, nemá žiadny vplyv na

záver, ku ktorému najvyšší súd dospel. V každom prípade totiž platí, že vzhľadom na ustanovenia § 6 ods. 1 písm. b) a § 8 zákona o právnej pomoci premlčanie uplatneného práva je okolnosťou majúcou rozhodujúci vplyv pri posudzovaní otázky, či ide, alebo nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu. Práve preto ústavný súd (na rozdiel od sťažovateľa) nevidí nič nevysvetliteľné, či dokonca nelogické v tom, že sa najvyšší súd touto úvahou sťažovateľa nezaoberal a zameral pozornosť výlučne na otázku premlčania nároku na náhradu škody.

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. decembra 2016